

ระเบียบกองทัพอากาศ

ว่าด้วยการควบคุมการสุขาภิบาลอาหารกองทัพอากาศ

พ.ศ.๒๕๕๒

โดยที่เห็นเป็นการสมควรกำหนดให้มีการควบคุมการสุขาภิบาลอาหารกองทัพอากาศ
ให้ถูกต้องด้วยสัญลักษณ์และความเป็นระเบียบเรียบร้อย จึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกองทัพอากาศว่าด้วยการควบคุมการสุขาภิบาลอาหาร
กองทัพอากาศ พ.ศ.๒๕๕๒”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ยกเลิก “ระเบียบกองทัพอากาศว่าด้วยการควบคุมการสุขาภิบาลอาหารของ
กองทัพอากาศ พ.ศ.๒๕๓๔”

ข้อ ๔ ระเบียบและคำสั่งอื่นใดในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับ
ระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๕ ในระเบียบนี้

“สุขาภิบาลอาหาร” หมายความว่า การบริหารจัดการและควบคุมสิ่งแวดล้อม
รวมทั้งบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมอาหาร เพื่อให้อาหารสะอาด ปลอดภัย ปราศจากเชื้อโรค พยาธิ
และสารเคมีต่างๆ ซึ่งเป็นอันตรายหรืออาจเป็นอันตรายต่อการเจริญเติบโตของร่างกาย สุขภาพอนามัย
และการดำรงชีวิตของผู้บริโภค

“อาหาร” หมายความว่า สิ่งที่ใช้สำหรับคนบริโภค รวมตลอดจนถึงเครื่องดื่ม

“หน่วยประกอบเลี้ยง” หมายความว่า หน่วยทหารที่ดำเนินการประกอบเลี้ยง
เช่น โรงเรียนทหาร กองบิน กองพัน ฝูงบิน และหน่วยสนาม หรือหน่วยแยกที่ปฏิบัติราชการเป็นอิสระ

“โรงประกอบอาหาร” หมายความว่า สถานที่ประกอบอาหารในการเลี้ยงดูทหารของ
หน่วยประกอบเลี้ยง

“โรงเลี้ยง” หมายความว่า สถานที่รับประทานอาหารของหน่วยประกอบเลี้ยง

“หน่วยที่มีอำนาจในการอนุญาตให้มีการค้าขายอาหาร” หมายความว่า หน่วยใน
กองทัพอากาศที่จัดให้มีร้านค้าขายอาหารภายในหน่วยรับผิดชอบของตน

“ร้านค้าขายอาหาร” หมายความว่า สถานที่ซึ่งหน่วยที่มีอำนาจในการอนุญาตให้มีการค้าขาย จัดไว้สำหรับให้ผู้ประกอบการค้าขายอาหาร ประกอบปรุง จำหน่าย บริการ สะสมอาหาร หรือน้ำแข็ง ทั้งนี้ รวมถึงบริเวณที่จัดสำหรับแผงอาหารทั้งที่มีล้อหมุนหรือมีฐานไม่ถาวร

“ผู้ประกอบการค้าขายอาหาร” หมายความว่า ผู้ที่ได้รับอนุญาตให้มีการค้าขายอาหาร ประกอบปรุง จำหน่าย บริการ สะสม อาหาร หรือน้ำแข็งในร้านค้าขายอาหาร

“ผู้สัมผัสอาหาร” หมายความว่า ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้มีหน้าที่เป็นผู้ประกอบอาหาร ผู้ปรุงอาหาร ผู้จำหน่ายอาหาร ผู้บริการอาหาร และผู้ประกอบเลี้ยงอาหาร

“นายทหารสุขาภิบาล หรือเจ้าหน้าที่สุขาภิบาล หรือเจ้าหน้าที่สายแพทย์” หมายความว่า นายทหารสุขาภิบาลหรือเจ้าหน้าที่สุขาภิบาล หรือเจ้าหน้าที่สายแพทย์ที่มีหน้าที่ควบคุม กำกับดูแล และดำเนินงานเกี่ยวกับสุขาภิบาล

“เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบการประกอบเลี้ยงทหาร” หมายความว่า เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติ และควบคุมโดยตรงในเรื่องการประกอบเลี้ยงทหาร เช่น นายทหารพลากิจการ ผู้บังคับหมวด สัมภาร หรือนายทหารกำกับการเลี้ยงดู ผู้บังคับหมู่สุทกรรม เจ้าหน้าที่สุทกรรม

“ผู้ประกอบเลี้ยง” หมายความว่า เจ้าหน้าที่ที่ประกอบปรุงอาหารในการเลี้ยงดูทหาร เช่น เจ้าหน้าที่สุทกรรม

ข้อ ๖ หน่วยประกอบเลี้ยงและหรือหน่วยที่มีอำนาจในการอนุญาตให้มีการค้าขายอาหาร จะต้องจัดสถานที่ประกอบ ปรุง และจำหน่ายอาหารซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบ ได้แก่ โรงประกอบอาหาร โรงเลี้ยง และร้านค้าขายอาหาร ให้ถูกสุขลักษณะตามหลักสุขาภิบาลดังนี้

๖.๑ ไม่ตั้งอยู่ในที่ที่น่าจะเป็นอันตรายแก่สุขภาพ เช่น บริเวณที่ทิ้งสิ่งปฏิกูล ขยะมูลฝอย และที่เลี้ยงสัตว์

๖.๒ สภาพพื้นของอาคารทำด้วยวัสดุถาวร เรียบ สามารถทำความสะอาดได้ง่าย ไม่ชำรุดและไม่มีน้ำท่วมขัง

๖.๓ สถานที่ปรุงหรือประกอบอาหารจะต้องแยกออกเป็นสัดส่วน สร้างด้วยวัสดุถาวร ผิวนเรียบ รักษาและทำความสะอาดได้ง่าย ติดตั้งปล่องระบายควันและหรือพัดลมดูดอากาศ พร้อมทั้งมีถังขยะสำหรับรองรับขยะ และมีฝาปิดมิดชิดอยู่ในสถานที่ด้วย

๖.๔ จัดให้มีรางระบายน้ำเสีย ทำด้วยวัสดุถาวร ทำความสะอาดง่ายและต้องมี บ่อดักไขมัน ก่อนปล่อยน้ำเสียสู่ท่อระบายน้ำสาธารณะ

๖.๕ จัดให้มีแสงสว่าง การระบายอากาศเพียงพอ

๖.๖ จัดให้มี ...

๖.๖ จัดให้มีส้วมและอ่างล้างมือที่ถูกต้องลักษณะและเพียงพอ

๖.๗ จัดให้มีภาชนะรองรับขยะและเศษอาหารที่ถูกต้องลักษณะเพียงพอ

๖.๘ จัดให้มีแหล่งรวมขยะสำหรับรองรับขยะที่ถูกต้องลักษณะและเพียงพอ เพื่อให้หน่วยเกี่ยวข้อง เก็บ ขน ได้สะดวก เพื่อนำไปกำจัดต่อไป

๖.๙ ลักษณะอื่น ๆ ให้ถูกต้องด้วยสัญลักษณ์ตามที่นายทหารสุขาภิบาล หรือเจ้าหน้าที่สุขาภิบาลหรือเจ้าหน้าที่สายแพทย์ของหน่วยแนะนำ

ข้อ ๗ เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบการประกอบเลี้ยงทหารและผู้ประกอบการค้าขายอาหาร ต้องรักษาสถานที่และอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้ถูกต้องลักษณะตามหลักสุขาภิบาลดังนี้

๗.๑ รักษาสถานที่ให้สะอาดอยู่เสมอ

๗.๒ มีการจัดการขยะมูลฝอยอย่างถูกต้องและถูกต้องลักษณะอยู่เสมอ

๗.๓ รักษาส้วมและอ่างล้างมือให้สะอาดและถูกต้องลักษณะอยู่เสมอ

๗.๔ จัดวางสิ่งของและอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้เป็นระเบียบและรักษาให้สะอาดอยู่เสมอ

๗.๕ ดูแลรางระบายน้ำ ณ ส่วนที่รับผิดชอบให้สะอาดและใช้การได้อยู่เสมอ

๗.๖ ปฏิบัติการอื่น ๆ ให้ถูกต้องลักษณะตามที่นายทหารสุขาภิบาล เจ้าหน้าที่สุขาภิบาล หรือเจ้าหน้าที่สายแพทย์แนะนำโดยเคร่งครัด

ข้อ ๘ ในการจัดหา เก็บรักษา ประกอบ ปู่ง จำหน่าย บริการ แจกจ่าย สะสม อาหาร และน้ำแข็ง เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบการประกอบเลี้ยงทหาร ผู้ประกอบการค้าขายอาหารต้องปฏิบัติดังนี้

๘.๑ อาหารสด อาหารแห้ง อาหารกระป๋อง และเครื่องปรุงรสทุกชนิดที่นำมาประกอบ และปรุงอาหารต้องไม่บูดเน่า ไม่หมดอายุ และจัดหามาจากแหล่งที่ถูกต้องลักษณะ

๘.๒ ต้องทำการล้างอาหารสด ผิวของภาชนะบรรจุอาหารกระป๋องและน้ำแข็ง ด้วยกรรมวิธีที่ถูกต้องลักษณะ

๘.๓ เครื่องปรุงรสทุกชนิดที่ใช้ในการประกอบ ปู่ง และบริการแก่ผู้บริโภคร ต้องได้มาตรฐานกระทรวงสาธารณสุข

๘.๔ ต้องทำการประกอบ ปู่ง จำหน่าย บริการ หรือ แจกจ่าย อาหารและน้ำแข็ง ด้วยกรรมวิธีที่ถูกต้องลักษณะและปลอดภัยแก่ผู้บริโภค

๘.๕ อาหารประกอบสำเร็จ ต้องใส่ภาชนะที่สะอาด มีการปกปิดและตั้งสูงจากพื้น อย่างน้อย ๖๐ เซนติเมตร

๘.๖ อาหารเหลือค้างวัน ต้องไม่บูดเน่า และต้องทำการอุ่นจนเดือดไม่น้อยกว่า ๕ นาทีก่อนจำหน่าย

๘.๗ วาง เก็บ หรือสะสมอาหารและน้ำแข็งในที่สะอาด สูงจากพื้นอย่างน้อย ๖๐ เซนติเมตร

๘.๘ จัดให้มีน้ำสะอาดบรรจุในภาชนะที่สะอาดและเพียงพอในการใช้ดื่ม และประกอบปรุงอาหาร

๘.๙ การทุบ บดย่อย และใส่น้ำแข็ง ต้องระมัดระวังรักษาความสะอาด

๘.๑๐ เก็บน้ำแข็งสำหรับบริโภคในภาชนะที่ถูกสุขลักษณะ

๘.๑๑ ไม่นำอาหาร หรือภาชนะบรรจุอาหาร และสิ่งอื่น ๆ แปะในภาชนะใส่น้ำแข็ง สำหรับบริโภค

๘.๑๒ ในการเก็บอาหารสดและอาหารประกอบสำเร็จแล้ว ต้องแยกเก็บไม่ปะปนกัน และเก็บในอุณหภูมิที่เหมาะสมกับสภาพอาหารนั้น

๘.๑๓ ภาชนะสำหรับบรรจุเครื่องปรุงรส ต้องทำด้วยแก้วหรือวัสดุที่สะอาด ปลอดภัย มีการปกปิด หมั่นตรวจดูแลความสะอาด

๘.๑๔ ภาชนะเครื่องครัว ต้องทำด้วยวัสดุที่ปลอดภัย และต้องล้าง รักษา ทำความสะอาดเป็นประจำ

๘.๑๕ ใช้ภาชนะหรือวัสดุที่ปลอดภัยและสะอาด ใส่ ห่อ อาหารหรือน้ำแข็ง ให้แก่ผู้บริโภค

๘.๑๖ ไม่ใช่บุคคลที่ป่วย หรือมีเหตุควรเชื่อว่าป่วยเป็นโรคติดต่อ เป็นผู้ประกอบ ปรุง จำหน่าย บริการ แจกจ่าย อาหารหรือน้ำแข็ง

๘.๑๗ ผู้สัมผัสอาหาร ต้องสวมชุดกันเปื้อน และปฏิบัติตัวตามสุขวิทยาส่วนบุคคล

๘.๑๘ ปฏิบัติการอื่น ๆ ให้ถูกต้องด้วยสุขลักษณะตามที่นายทหารสุขภาพ หรือเจ้าหน้าที่สุขภาพหรือเจ้าหน้าที่สายแพทย์แนะนำ

ข้อ ๙ ผู้สัมผัสอาหารทุกคนต้องได้รับการตรวจสุขภาพตามระเบียบกองทัพอากาศว่าด้วยการตรวจสุขภาพ พ.ศ.๒๕๔๙ สำหรับผู้ประกอบการค้าขายอาหาร ให้ผู้ควบคุมผู้ประกอบการค้าขายอาหาร รวบรวมผลการตรวจสุขภาพ นำส่งกรมแพทย์ทหารอากาศภายในห้วงระยะเวลาที่กำหนด

ข้อ ๑๐ หน่วยประกอบเลี้ยง และหน่วยที่มีอำนาจในการอนุญาตให้มีการค้าขายอาหาร
ดำเนินการดังนี้

๑๐.๑ แจ้งรายชื่อผู้สัมผัสอาหาร เมื่อเริ่มดำเนินการหรือเมื่อมีการเปลี่ยนแปลง
ในส่วนกลางแจ้งไปยัง กองเวชศาสตร์ป้องกัน กรมแพทยทหารอากาศ ในส่วนกองบินแจ้งไปยังโรงพยาบาล
ประจำกองบิน สำหรับหน่วยต่ำกว่าระดับกองบิน แจ้งไปยังหน่วยแพทย์หรือเจ้าหน้าที่สายแพทย์ที่มีอยู่

๑๐.๒ ให้ความร่วมมือและสนับสนุนการตรวจสอบสุขภาพอาหาร

๑๐.๓ แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของหน่วยเป็น “ผู้ควบคุมผู้ประกอบการค้าขายอาหาร”
มีหน้าที่ควบคุม กำกับ ดูแล ผู้ประกอบการค้าขายอาหารของหน่วย และแจ้งรายชื่อโดยประสานการปฏิบัติ
กับนายทหารสุขภาพ หรือเจ้าหน้าที่สุขภาพ หรือเจ้าหน้าที่สายแพทย์

ข้อ ๑๑ ให้นายทหารสุขภาพหรือเจ้าหน้าที่สุขภาพหรือเจ้าหน้าที่สายแพทย์ของหน่วย
ดำเนินการตรวจ แนะนำ และรายงานผลการปฏิบัติผ่านผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น ตามระเบียบ
กรมแพทยทหารอากาศว่าด้วยรายงานสถิติสายการแพทยทหารอากาศ พ.ศ.๒๕๕๐

ข้อ ๑๒ ให้ผู้ควบคุมผู้ประกอบการค้าขายอาหาร รายงานผลการปฏิบัติงานผ่าน
ผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นทุกเดือน หน่วยขึ้นตรงกองทัพอากาศ ณ ที่ตั้งดอนเมือง รายงานจนถึง
กรมแพทยทหารอากาศ หน่วยขึ้นตรงกองทัพอากาศนอกที่ตั้งดอนเมือง รายงานจนถึงหน่วยแพทย์
ของหน่วยนั้น ๆ

ข้อ ๑๓ ให้หน่วยที่มีอำนาจในการอนุญาตให้มีการค้าขายอาหาร มีอำนาจในการออก
ระเบียบ ควบคุมร้านค้าขายอาหาร โดยอาจกำหนดบทลงโทษได้ตามสมควร ได้แก่ ว่ากล่าวตักเตือน
พักการดำเนินกิจการชั่วคราว เพิกถอนการอนุญาต เป็นต้น

ข้อ ๑๔ ให้เจ้ากรมแพทยทหารอากาศ รักษาการให้เป็นไปตามระเบียบนี้ และมีอำนาจ
ออกระเบียบปลีกย่อยได้ตามที่เห็นสมควร

ประกาศ ณ วันที่ ๔ กันยายน พ.ศ.๒๕๕๒

(ลงชื่อ) พลอากาศเอก อิทธิพร ศุภวงศ์

(อิทธิพร ศุภวงศ์)

ผู้บัญชาการทหารอากาศ

การแจกจ่าย ผบ.ทอ., รอง ผบ.ทอ., ปช.คปช.ทอ., ผช.ผบ.ทอ., เสธ.ทอ., ปช.พิเศษ ทอ.,
หน.คณะนายทหารฝ่ายเสนาธิการประจำผู้บังคับบัญชา, รอง เสธ.ทอ., ผช.เสธ.ทอ., สน.ผบ.ทอ.,
สน.รอง ผบ.ทอ., สน.ปช.คปช.ทอ., สน.ผช.ผบ.ทอ., สน.เสธ.ทอ., สน.รอง เสธ.ทอ., สน.ผช.เสธ.ทอ.,
สน.ปช.ทอ., สน.ผทค.ทอ., ผนน.บก.ทอ., นขต.ทอ., และ นขต.กพ.ทอ.

สำเนาถูกต้อง

น.อ.

(ชากร ตะวันแจ้ง)

ผอ.กปค.กพ.ทอ.

๗ ก.ย. ๕๒

จ.อ.หญิง ยุพเรศ ฯ พิมพ์/ทาน

น.ท.หญิง อารมย์ ฯ ตรวจ